

5914

©. Wana jonn. ---
236. Opperete. ---

Lindereri järde.

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. ++

Wm. 91

Lahkeks tähelepanemiseks!

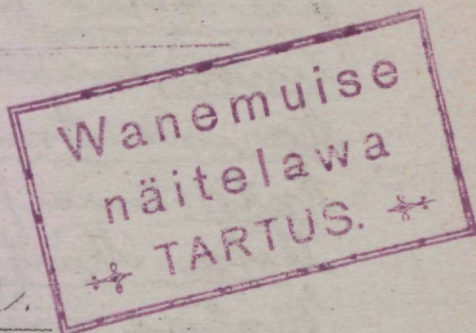
Raamatut palutakse korralikult
hoida! - Ära kaotatud ehk rikunud
eksemplari eest nõutakse üks riibla
tasu.

Къ представленію на нар. театрахъ одобрено.
10-го августа-09г. за №7101.

Eesti Üliõpilaste Seltsi
raamatukogule

Wanemuise näitelawa poolt

Wana jonn.

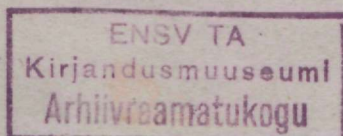

Operette ühes waatuses.

Robert Lindereri tüki järel
A. Simm.

Muusika Richard Thiele seatud.

Wanemuise näitelawa,
septembri kuus, 1909.

76159

Osajised:

Jüri Mõtus, kortsipidaja Wõrtsjärve ääres.
Linda, tema tütar.

Aarandi Anu, lesk peremaene naabrusest.

Ants, tema poeg.

Mõtsa-Märt, poss, salakütt.

Einberg, worstivabrikant Tartust.

Eiberg, konvekivabrikant, Wiljandist.

Willem Reinhold, noor maalija.

Siwisaks, kortsisulane.

Lepp
Liiss } talupoisid.

Ell.
Kodri } talutüdrukud.

Rahvas - koor.

Koht: Wõrtsjärve ääres kortsis.

v.

Decoratsioon.

Jüri Mõtuse kõrtsi aed mõne lanna
ja tooliga. Põhimal pool kõrtsi ots
rõduga ja ursega.

1. etendus.

Linda ja tüdrukud
(Hoor näitelava taga.)

A: 1.

Introduction.

Hoor.

Järwe pääl! Järwe pääl!

Siin imeilus suwe aial!

Järwe pääl! Järwe pääl!

Siin kaunim koht on meie maal!

Kui nü lokske ja selge on suvine
ilm,

Üle vaiksete wete näeb kaugale
silma!

Siin imeilus suwe aial!

Siin kaunim koht on meie maal!

Järwe pääl! Järwe pääl!

Ja! Järwe pääl! Järwe pääl!

La, la...

Linda (laua juures). 4. Rõõmsalt teised laulu
lõivad,

Kurvalt oga kuulama!
Mured minu südant söövad.

Rohu riisvad rimasta!

Ah, kui raske nõnda kanda
Hingest kanda kurvastus!

Wüimaks valmistab mull' haura
Lootuseta armastus!

Oh ja! Oh ja!

Kurb otsata!

Hoov. Järwe pääl! Järwe pääl!
Siin imilus suve ajal!

Järwe pääl! Järwe pääl!
Siin kaunis koht on mie w. ajal!

La, la....

(Laul kaob kaugemale ära.)
Linda (mõtetes laulu kaja poole järele
wadates). Tõie õnnelikud! Kui mina
ka sueti nii rõõmsasti laulda wõik-
sin! - Aga see on mööda! Oh mu ju-
mal!

2. etendus.

Mõtus (majast). Linda.

5.
Mötus (en nature origa lindat woodel-
nud). No, mes sa saäl jälle kumutid,
nagu paiga pääle kinni pantu ja
wahid tühja taewa poole, nagu pabe-
rossi-mansel küla poodi silbi pääl?
Woi arwad, et mõi tää, kos sa mõtte
om? Selle woõbasegaje, selle Tartu
maaldrielli man!

Linda. Noh, kui sa mul wägisi suu
lähti kisud, - no ja, härra Reinhold on
kooguni teine mees, kui see rumal Sta-
randi Ants!

Mötus. Kas sa kuule! Sis-iki peris-
täesti? Woi nõnda auusted sina oma
esä tohtmist! Sa tääd küll, et ma
seda Tartu kapustussi ja Issanda
päewawarast silma otsangi ei wõi
salli.

Linda. See wana wain mulkide ja
tortlaste wahel peaks juba ununenud
olema.

Mötus. Si kiripatt! See Woõba-Wil-
lem näis sulle sitika sisse söötan
oller! Peris löa otsan joba! Ja seda

6.
pid ma päält kullena ja nõrgeme!
No ooda mine! See poiss-pid veel
tunda saama, mis mehe me oleme!

3. etendus.

Willim Reinhold (joonistuse-raad-
matuga tuleb tag. poolt). Õndised.
Linda (nuttis). Oh mu jumal! Oh mu
jumal!

Reinhold. Tere, peremees! Tere, Linda!

Mõtus (inesel). See poiss-tule mul
parajaste piim!

Reinhold. Mis ma näen-Linda, teie
nutate?

Mõtus. Jah, ja see on kirk-puha
teie tegu!

Reinhold (inestades). Minu tegu? Lin-
da, millega olen ma teid kurvastanud?

Linda. Tõie mitte, härra Reinhold-aga
-isa-

Mõtus. Pea suu, ulak! See asi on seda-
rüüsi, et täänbese päewõige selge wähe
tetõis! Tõie ärge arwake sugugi, et
mid oma tütre Tartu pumpalijale
pintskipoisile pane!

Reinhold. Ah so, sääält poolt puhub tuul!
Tie ei näi minu sõprust Lindaga sal-
lima. Noh, ma tahan avalik olla: Ja,
meie armastame üksteist ja loodame,
et meie õnnetee jääl tõsiseid takistusi
ei saa olema. Nii väene, nagu tie
suvate, ei ole ma ka mitte. Oma
maalimise kunstiga elatan ma en-
nast ja naist omuasti ära.

Mötus. No, ku see kunts nõnda kange
om, sis ei ole teil minu lindi vajagi,
väide endele üte jandse maali! Aga
nüüd kobige oma kompsu kokku ja
käige minu majast korterist välja!

Reinhold. Kuidas? Suis korteri ütlete mulle
üles?

Mötus. Keda midä oma majan ei sallis,
selle kihute ma mineme!

Reinhold. Ärge aga ilma osjata vihas-
tage, peremes, meie oskame tie õigus-
test luugu pidada! Veel sellesama tummi
jooksul lahkun ma teie majast. Juba
Linda pärast pean ma seda tegema,
sest muidu jahutaksite tie selle kallal

õna pahameelt.^{8.}

Linda. O, isa! - See ei ole ilus minu poolt!

Mõtus. Nüüd peasuu! Ma lään jalamaid tarandile ja ütlen vana Anule, et ta Antsuge üten kosjajia tuleme! So! Sellege om min poolt jutt lõpetet! Ots-pääl! (Tõgapoole äras)

4. etendus.

Linda. Reinhold.

Reinhold. Linda, meie peame lahkuma!

Linda. Kallike! Tahad sa siis tõesti ära minna?

Reinhold. Ma pean.

Linda. Ma lähen sinuga ühes!

Reinhold. Seda sa ei tohi teha, Linda! - Hoja ära muretse! Ma wannun sulle: ainult sina saad minn naeseks, mitte keegi teine!

Linda. See annab mulle jälle julgust.

Reinhold. Siis jätame üksteist ilusasti jumalaga! Enne äraminekut tahan ma veel sinu pildi valmis teha, et sa mul alati silmade es oleksid! - - Laula

mulle veel seda armast^y laulu, mida
sa mindgi laulma õpetasid, - see peab
mul igal pool kõrvus kõluma!

Linda. Ma katsun.

(Reinhold istub pingi peäle ja sekkendab,
Linda tema kõrval.)

№ 2.

Duett.

Linda. Mu kallim on Kannis ja mehelik
mees,

Ta kõigist me poistest on kaugeltgi
ees!

Üks oinus kord nägi ja tuligi siis,
Et südame warsti mult ära ta viis!

Reinhold. Ei keegi, tead seda,
Lasi võtta mult teda!

Linda. Jah, ei me tahagi muud,
Kui olla igavest truud!

Mõlemad. Jah, ei me tahagi muud,
Kui olla igavest truud!

(Mäng.)

Linda. Mu kallim on Kannis ja mehelik
mees,

Kui teda ei näe, kaob julgus mu sees!

Et armusta ^{10.} kindel, mu sõda ju teab,
Ta truudust mul wandus ja sõna ka
Reinhold. Ja kuhu ka lään, peab!
Truuks-ikkagi jään!

Linda. Jah, ei me tahagi muud,
Kui olla igavest truud!

Mõlemad. Jah, ei me tahagi muud,
Kui olla igavest truud!

(Mõing.)

Linda. Mu kallim on kaunis ja mehelik
mees,
Ma lähaksin talle, kuid takistus
es!

Mu lootus nüüd taevase isa pääl
jääb,
Kui tema mind aitab, siis hästi
kõik läheb!

Reinhold. Kui kindel on meel,
Kes keelab siis veel?!

Linda. Jah, ei me tahagi muud,
Kui olla igavest truud!

Mõlemad. Jah, ei me tahagi muud,
Kui olla igavest truud!

(Mõlemad ära majasse.)

5. etendus.

Mõtsa Mart (Kes juba laulu ajal ta-
gapool põõsa varjul kuulab, tuleb ette-
poole).

Mõtsa Mart. Oh! Wanduge pääle
igävest armastust ja igävest truudust!
See on sulle õnnus, et sa mind tee päält
est ära löäd, hirmavõrre! Tema tuleb
masle tüdrukid võrguteme ja tõiste mees-
te käest ära meeliteme! Ku sa mulle
parajal paigal ette jõhtud, siis saad
tunda, et ma tuleranaga ümber kõia
mõista! (Skuleb kedagi tulevat, ta-
ganeb tagasi.)

6. etendus.

Liwisaks: Zimberg ja Ziberg.

Liwisaks (tuleb asju kandes, väike pii-
bunosa suus). No tulge päle edesi,
saksad! Siin see kõrts ongi, kes kor-
terit või soia! (Pakkidega ära
majasse.)

Zimberg ja Ziberg (mõlemad heledates
suveülikondades.)

A:3. Duett.

Mõlemad. Imehää on ilma nõha,
Paigast paika rännata!
Õnnelik, kel palju raha,
Et võib nõnda jännata!

Ziberg: Jões, metsad, orud, mäed,
Tõredad on vaadata -

Zinberg: Waremud ja losse näed -
Kõik on ilus otsata!

Ziberg: Aga kui soe!
Kas nahast või poe!
Ma hiigist ju nõrgun
Ja küpsen kui jõrgun!

Zinberg: Ka mul sorab maha
Wett üle muu raha,
Kui tuleksin tõest!
Ma Tartu alt jõest!

Ziberg: Mul reisituhin muutnud
On juba tublisti -

Zinberg: Ja punga põhja muutnud
On näpud saigesti!

Mõlemad: Ja, imehää on ilma nõha,
Paigast paika rännata!

Äga önn, kel raha väha,

Et ei saa nii jännata!

Äga önn, kel raha väha,

Et ei saa nii jännata!

Ziberg (istub väsinult maja ette pingi
pääle). Puh, pörgut, Põrta mees, kas
tead, mina ei jaksagi enam edasi
minna!

Ziberg. Mina ka mitte! Kuid on juba kül-
lalt sellest kolimisest külateed mööda kiva
ja kande kaudu. Kõik oma komasilmad
olev ma õrnaks peksnud ja warbad ära
weristanud. Kuid ma nüüd öösel warba-
valu pärast magada ei saa!

Kivisäps (tuleb ilma pakkideta majast ta-
gasi). Wana Mõtust esi ei olegi kodum,
tüdär on ütsinde. Minge aga sisse, see
mainsel mõist saksu küllalt vastu
wõtta.

Ziberg. Küll me läheme, olge terve!
Meie raputame enne veel teekolmu riie
põialt maha.

Kivisäps. Ka saksa kostgi kaugebett
on wäch?

Einberg. Minä olen Tartust.
Eiberg. Jamma Wiljandist.
Kiwisaks. Ha! Oin kõne järge kuulda
jah, et linna mehe.

Einberg. Noh, kallis sõber, sin on
waewähägemise ust tosu! (Pakub
talle rahas)

Kiwisaks. Olge terve! Ei tää, ka
kohis küside, kudas ärröide nime
neas oleme?

Eiberg. Minu nimi on Eiberg.

Einberg. Ja minu nimi Einberg.

Kiwisaks. Ühtaolise nime mõlembe
äge. Hu teil waja oma pakke jälle.
Kohegi wüa, wõi teid juhate, sis-kutsge
aga min, küll ma awite. Hoiäd terwist!
(Pagapool äras.)

7. etendus.

Einberg. Eiberg.

Einberg. Noh, Wiljandi wend, kas me
ka midagi keelekasteks- ja kehakinni-
tuseks-rotame? Jalasooni on tänä
küllalt saanud sikutada, nüüd katsume
kas mitte ei saa süda, juna ja wähe

pikutada.

Ziberg. Tead, selle poolt olen mina ka. Ma ei oleks ka õieti millegi hinna eest omast armsast Wiljandist lohkunud, sest see reisimine on küll üsna kina, — aga mina armastan õngitsemist rohkem.

Zinberg. Sina õngitsid? No see on küll meheamet! Tahad küll teada, mis sa siit välja õngitseda mõtled?

Ziberg. Ma olen sulle juba ütelnud, et mul üks-õpeeg on, kes maalimist on õppinud —

Zinberg. See jidi ju Pühajärvel hinge kosutamaks olema.

Ziberg. Seda arvasin mina ka, sest et ta Tartust mulle nõnda kirjutas.

Zinberg. Ronisime sinna ja saime amsasti jätta! Noh, otsime siis siin, ehk on Võrtsjärve amsam. Kui Pühajärv.

Ziberg. Nüüd on mul sellest ümberlonkimisest hinna ka üsna otsas. Sida jääme õõseks ja homine vara hõlmod wõõ wõhele ja minek!

Zinberg. Aja wõhe janti on enne põhku=

16.
jugemist tarwis teha, muidu ei oleks
maksnud seda reisi ette võttaagi.
Suure raawaga sain noese käest reisi
luba - seda peab õnnele õnnestasti tarvi-
tama! Warta, ma olen enimast aja
juhtumise jaoks ette valmistanud. (Wõ-
tob rahakoti välja ja lasab Zibergi
sinna sisse wadada.)

Ziberg. No ja! Sa wõid weel ikka
wastu pidada! Oled häa noosi kaasa
wõtnud!

Zinberg. Pimpää! Ma si räägi rahast
Ma arwan seda! (Wõtab laulatuse-
vormuse rahakotist välja.)

Ziberg. laulatuse-formus? - Ze - sina
oled aja pagana poiss! Ahähähä!

Zinberg. Hihih!

(Wõtavad üksteisel käe alt kinni ja
tahavad naudes ära kortsida minna.)

8. etendus:

Reinhold (reisitask kaelas ja kõlmis
õlal). Linda. Ündised.

N° 4. Kwartett.

Reinhold. Mu kallim arm, nüüd eld hästi,

Ma kauaks ajaks lahkun wist!
Luid truukisjään sull' igawesti
Ja soovin rõõmsat nägemist!

Linda. Sull' Jumal kaasa kangel teel -
Üks mugu lahkuniseks weel!

Mõlemad. Ma kauaks ajaks lahkun wist
Ja lahkun
Hääd nägemist! Hääd nägemist!

Ziberg. Tont wõtku! Mull' tuttav on nägu
ja hääl!
Ja wistist, see on ju minu õepoeg
sääil!

Einberg. Su õepoeg? Sulmitse terawalt sa!
Wõib tema ju olla - wõib teine wast
ka!

Ziberg. Näd liiga ju teineteist kallistawad -
Sui oleksid ammuugi kihlatud nad.

Einberg. Et seda nad teewad, wõin tummis-
lada, -
Wõib kihlatud olla - wõib teisiti
ka.

Reinhold ja Linda. Mu kallim arm, nüüd
la hõsti!

Ma kumaks ajaks lohku wist!
Ja lohku wist!

Siid truuks jääsull igawesti
Ja soowin: röömsat nägemist!
Eiberg ja Einberg. Jääb truuks igawesti!
hääd nägemist!

Eiberg. Pea, pea-mu poiss, sa poigal
jõe-

Nüüd on mul selge wu kae!

Reinhold. Ah onn!

Eiberg.

Poiga!

Linda.

Onn! Mis?

Einberg. Atihak! Saab selgeks segudis!

Reinhold. Nii häkitselt, täiesti ootamata-

Siis wõisid siis ärist nüüd loh-
kuda sa?

Einberg. Ja waadake, armas, ka mõt-
lesin ma,

Wõib nõnda ju teha-wõib teisiti ka.

Linda. Neil härradel wististi lõbureis-
eel-

Kas tublisti lähed küll kummid teel.

Einberg. Hoie olude järel peab korral-
dama-

19.
"Wõib kuluskalt reisi - wõib teisiti ka!"

Eiberg. Kes oleks wõinud loota enam,
Et siia juhtub keegi meist!

Einberg. Mis wõib veel ilmas olla kenam,
Kui ootamata näed teist!

Koik neli. Kes oleks wõinud loota enam,
Et siia juhtub keegi meist!

Mis wõib veel ilmas olla kenam,
Kui ootamata näed teist!

See röömus sitrapilk!

See röömus sitrapilk!

Linda. Teie olete härra Reinholdi onu?

Eiberg. Ja, mauslikene, ärge pange
paha, minu nimi on Eiberg.

Einberg. Ja minu nimi Einberg.

Eiberg. Homwekiwabrikant Wiljandist.

Minu wabrikust tulewad kõigema-
sarnad maisasjad! (wõtub taskust

torbiku wälja ja pöökub lindale.) Olge
nõnda lahke!

Einberg. Aga kui teie hõid wene
worsti tahate, siis tulge Tartusse
Einbergi juurde.

Reinhold. Aga, onukene, üttele emeti, mis

tuul sind süda kõi²⁰⁷.

Eiberg. Tuul! Otsisin sind! - Mitmel pool! Kirjutasid, et Pühajärvele lähed-
wõta näpust! Jämaegu wäntasin sinna.
Nagu näha, oled sa järwedega eksinud.

Reinhold. Wõi siis otsisid mind?

Eiberg. Aga Kuhu sa siis õhtu eel zelle
reisitaskuga lähed?

Reinhold. Lähem siit ära.

Eiberg. Kuidas oled wõrk? Sinu onu
tuleb siia ja sina pistad minema!

Reinhold. Ma pean kohjaks!

Eiberg. Sina pead?

Linda. Onu nägigi ju wist küll, et
meie üksteist häämmellega sollime -

Eiberg. Nu ja! Tee mind seidamist
nägin ma kogemata.

Reinhold. Minul on kindel nõu lin-
dast naeseks wõtta.

Eiberg. Sellepärast ei ole ju sul täna
ometi tarwis ära jooksta.

Eiberg. Nooruses, kas teie olete ka
hästi järle mõtelnud, mis tähendab
naist wõtta?

21.
Linda. Kuidas härra arwab? Härral
on wististi ka naene?

Eimberg. Nah- ja missugune weel! Oieti
kaks naist!

Linda. Kaks? Kuidas see võimalik on!

Eimberg. Usna lihtsalt, minu naene sisab
terwet päewa otsa peegli es, nõnda et ma
keda kakeroordselt näen!

Eiberg. Kas tead, Willem, sina oled oma
ette mees - minu pärast wõta naene!

Reinhold. Aga Linda isa, wana Mõtus,
ei ole nõuus.

Linda. Sellepärast, et Willem Tartust on,
ja et minu isa tartlasi ei salli, ei anna
ta oma luba. Ajas Willemi siit korterist:
gi wälja.

Eimberg. Mis? Ei salli tartlasi? Koor-
mees, nüüd jääte just nimelt siia!

Eiberg. Muidugi. Mitu tuba teil on?

Linda. Kaks.

Eimberg. Need mõlemad üvime meie äras

Eiberg (Reinholdile). Ja sina jääd
oma õnu juurde korterisse.

Eimberg. Just nü! Meie tahame siige

näha saada, mis mees see vana mõtus
on ja kas temale vähe teist arvamist
põhja panna ei saa!

Linda. Ah, kui see korda lõheks!

Eiberg. Eks me katsun!

Einberg (Reinholdile). Oled nõuus?

Reinhold. Rõõmuga!

Einberg. Noh, aja nüüd tooge midagi
juua!

Linda. Kas õlut või piima?

Eiberg. Ee - imemise east oleme am-
mu juba välgas!

Einberg. Õlut!

Linda. Silmapilk toon! (Puttu ära ma-
jasse.)

Eiberg (Lindale järel waadates). Kuu-
poiss, sel tüdrukul ei ole õige wiga
midagi!

(Eemalt on laulu kuulda.)

Einberg. Oho, mis see siis on?

Reinhold. Tüdrukud ja poisid lähewad
sünnimaaile!

Einberg. Wiljandi wend, neid waatame
nature lähemalt!

Reinhold. Nad tulewad ^{213.} siit mööda.

Einberg. Tore! - Täna pean ma ühe
tüki tegema, muidu ei tule mulle uni
peäle!

Riberg. Ah tartlast, või juba tema
veri kihvatab!

(Järgmist laulu on kuulda)

9. etendus.

Endised. Kadri, Leenu, Liwisärs,
Lepp, Kõrs ja teised.

№ 5. Koor.

Kõnnas nüüd keeb,
oi hoissassassa!

Lõbu see teeb,

oi hoissassassa!

Nüüd pidule loome

ja tantsu saäl loome!

Lallalla

Hoissassassa

Einberg (sissetulijatele). Pidage! Jääd-
ge wähe süa!

Ell. No mis see ärrä sis õige tahab?

Kadri. Ei tää, mis soksal põha
tükkin!

24.
Lepp. Kost siand nuntsantsak wõlla
kullu?

Linnisaks. Poeh, nee ju neesama linnas-
sassa, kedä ma tõiämbse jia juhsti.

Ell. No sis lääne ära, tüdrukku!
Linnasaksege ei maksa seltsi! (Tõha-
wad ära minna.)

Eiberg (hoiab tüdrukud tagasi). Laps-
sed, olge õieti mõistlikud! Ega meie
hunded ei ole! Joome klaas õlut wõi
mõdu ja ajame lõbusasti juttu. Pida-
ge oma sümmani sin muist ära. -

Meie waostame häänellega maaini-
meste lusti ja rõõmu päält!

(Linda tuleb õllepudelitega körtsist.)
Eiberg Weil rohkem õlut ja mamsli-
teli mõdu ka!

Linda (uuesti körtsi tagasi).

Ell. Kas no meid wüimate pilgatesi
taha?

Eiberg. Ärge kartke! Meie tahame
õhtut lõbusasti mõõda saata, muid
midagi!

Eiberg (wõtab konwiktorbiku taskust

ja pakub tüdurukutele). ^{23.} Paav pomponks
si mokamaärdeks. Minu nimi on Eiberg -
Einberg. Ja minu nimi Einberg!
Reinhold. Kui härrad teid kostitavad,
võtke vastu, ärge kartke midagi!
Mina tunnen neid.

Lepp. Noh, ku õlut saa -

Kivisõks. Ega seda jölate ei või. Arva
saad ilma - (teistele) jääme jääle
raasiks saas.

Einberg. Waat' nii on mõistlik! Ja
niiid lõbu lahti! Muul on rõõmus
meel ja kus rõõmus meel on, sääl
lauldakse häänmelega!

Linda (tuleb körtsist ja toob veel õlut ja
mödu). Siin on veel õlut ja ka mödu!

Einberg (Eibergile). Pea! Mulle tuli
üks mõte! Et seltsimine paremini läheks
ja nad julgemad oleksivad, - ma lähen
körtsi ja otsin säält omale ühe mulgi
wammuse selga! (Lindale) Preili, kas
teie ei tahaks mulle vähe nõuks tulla?
Mulle on körtsist midagi waja!

Linda. Häänmelega! (Mõlemad majasse.)

10. etendus.

Endised, ilma Einbergita ja Lindata.
Einberg. Noh, lapsed, kuidas on siis
 ühe lauluga? Kes teist kõige paremini
 laulab?

Tüdrukud (Ellu ette liikates). Siin, Ell!
 Tema on ilus äärel!

Einberg. Ah, see sama! Plus, priske prii-
 line!

Ell (hõbedikult). Aha, ärra —

Tüdrukud. No mis siis-äbenened — saad
 komvekki! Laula jälle

Einberg. Lase nii eht, värske maastun-
 nusega! Meie linnamehed kuulame nii
 sugust asja harva.

A: 6.

Laul kooriga.

Ell. Mäe küljel aasa pool
 Kasvab õisi rohkesti,
 Päevataadi valgus-ääl
 Leendab neid lahkkesti!
 Aha kunnimat ei leita,
 Otsi läbi kas või ilm,

27.
Leda ei saa küllalt kiita, -
See on ilus pääsusilm!

Loor. Ja, sind kiidab kõik maailm,
Wäike, ilus pääsusilm!

Ell. Kui läheb poiss wast üle aasa,
Hippab üle ojaksse,
Lis ta võtab lille kaasa,
Nopib niidult viakse!
Kübarat siis õis tal ehk,
Kui et rahib terve ilm -
Ühkelt kübaral tal lehib
Wäike ilus pääsusilm!

Loor. Ja, sind kiidab terve ilm,
Wäike, ilus pääsusilm!

Eiberg. No wasta, suurepäraline!
Nõnda ilus, et ma sulle selle eest musu
pean andma! (Läheneb Ellule ja kaar-
tab tema ümbert kinni.)

Ell. Uih! (Pöörneb teiste hulka.)

Linda (majast tulles). Luidas maitses?

Eiberg. Paremini kui oma eide käest!

II. stendus.

Linda. Endised.

Reinhold. Aga lapsed, muid kostre

rohkel jälle keelt! "Mina toetan
oma klassi mõnusatel mulkide ter-
wiseks! Prosit!

Kõik. Prosit!

Ell. Ärra Reinhold, me oleme kuulud,
Teil ollow ilus aial - laulge teie ka
midagi!

Reinhold. Kui soovitakse, ega mina
kand vastu puiklenu ei hõpka.

Stga teie kõik peate mind toetama.

Eiberg. Kui sa midagi mõistlikku
laulud, siis toetan mina sind hõpme-
lega!

Reinhold. Noh, siis laseme käia!

N:o 7.

Laul kooriga.

Reinhold. Üks jook, mis annob tublist
rammu.

Me rapraail mestepolkudel,
On väljamõeldud juba ammu,
Neil vanul, hallil aegadel.
Kus praegu edurial nähtaks;
Lääl igal pool nüüd teda tehtaks
Ja jookaks rohkest igal maal,

Nii talwe kui ka^{24.} suve aial!

Eiberg: Oi tuhat, palasilk,
See on ju elutilk,
Mis tuleb odra seest
Ja taputame weest!

Hoor. Mis tuleb odra seest jne

Reinhold. Kui wanail jumalatel wõha
Wast kihwas tuju tõusema,
Kui tahtsid saada kilki päha,
Siis nektar jidi aitama!
Kui aga nüüd nad elaksivad,
Ja lusti lüüa tahaksivad, —
Teist jooki antaks nendele,
Mis arwate, wõiks olla see?

Eiberg: Oi tuhat, palasilk,
See on ju elutilk,
Mis tuleb odra seest
Ja taputame weest!

Hoor. Mis tuleb odra seest jne

Reinhold. Luid illel paha wiga juures —
Ta purju paneb wägewalt,
Et teisel päewal waewas, suures
Ja kõnnis üsna egaralt!
Nüüd teine jook on moeldud wälja,

30.
Ja seda rüübi noogu kalja!
Ei pole tema juuri pääd -
Ihii aga muudu terveks jääd!
Eiberg. Oi tuhat, poisilks!
See on see verev tilk,
See kena kurelin,
Mis soada loialt süin!
Sloop. See kena kurelin juu.

Eiberg. Ja, lapsed, aga ütlege õieti,
Kuhu siis minu sõber, Tartu mees on
jäänud?

12. etendus.

Eimberg. Endised.

Eimberg (tuleb majast, mulgi vanimus
seljas). Siin ta on!

Koik (nauravad). Hahaha! Kuidas?
Mis? Naljakas!

Eiberg. Aga venna, kuidas sa siis väl-
ja näed? Kes sulle siis selle selga
on toppinud?

Eimberg. Seda tegin ma ise! Koik
arusa maarahva auko! Aga et
mul niid teie nohk seljas on, siis ta =

haksin ma ka teiega ühes rõõmus olla.
Ja kui tee just liiga ära ei ehmata,
sio lasen ma oma suurepäralise bassi
lahki!

Hiwisäks. No ja, ärra, laulge niis ilus
limmalaul!

Einberg. Aja tee peate huiksamise oma
püüle võtma; mina huijata ei mõista.
oll. Küll meie seda teeme!

Einberg. Siis - hüm - hüm - etendus algab!

N° 8.

Laul ja koor.

Einberg. Kui kevade jõuab,
Ja lumi meilt lööb,
Meel lõbu sio nõuab
Ja nure meist jääb!

Koor. Au doidada - jne.

Linda. Kui õitsevad väljad
Ja pung õisi aab,
Kui metsad on haljad,
Sio arm mahti saab!

Einberg. Mill limas on nõnda,
Et seht õisi aab,
Ja kasu küll mõnda

Meil ärimees saab!
Reinhold. Kas kannimiat ilmas
King ihalda võid -
Ihu sära su silmas,
Ja neiuke nõid!

(Naljosalmikud.)

13. stendius.

Mötus, Karandi Ants, Anu (juba
lauku ajal nähtavale tulles). Endised.
Mötus. Äi tulist! Siin on sianda sim-
man, et lose aja olla! Ants, asu
seltsi!

Anu. Kae! Wana Mötus le hulka
külalisi tuliu!

Ants. Tere kah, Linda! (Pohab Lindat
teretada.)

Linda. Niine, hirmutis! (Pöörab Hansu
rõpapakalt selja.)

Ants (nutuselt Anule). Ema, näe, Linda
ei taha min teretegi!

Anu. Ära peloja üttegi, Ants! Los ka
pirtselde pääle, küll ka sinu noises
iki saa!

Mötus. Noh, Linda, meo möll siin siin

om? Kes nee kaits-³³ sakso om?

Linda. Need on reisijad, isa, kes õõkor-
terit tahavad.

Eiberg. Minu nimi on Eiberg!

Eimberg. Ja minu nimi Eimberg!

Mötus. Mis imelasma nee siandse sis-
om, et küla tüdrukku püha nende
ümber kihewile?

Eiberg. Mina olen konwekivabrikant
Wiljandist.

Eimberg. Ja mina worstivabrikant
Tartust.

Eiberg. Tahame sin õhtu lõbusasti
nööda saata ja hommie jälle edasi
minna. Kas teie ei sooviks wast
paar konwekki katsuda? (Wõtub
oma torbiku wälja ja pakub Mötusele.)

Eimberg. Ja kui teie hääd Wene worsti
tahate, siis tulge Tartusse minu juurde.

Mötus. No nee om õige mehe küll!

Anni (tasa Mötusele). Aga waate, na
ostawo kowaste! Üra neid pahande!

Mötus. No mingipärast! Aga (Reinhol-
di poole pilku wisates) sin om veel

34.
Kemmigi, Kelle ma emmist majast välle
oi. Ei näise kõva arusaamisega ollew.
Anu. No sellele em küll waja jala
alla tehta! Siande kabriik!

Reinhold. Ei oleksgi enam siin, kui
mitte kogemata kombel minu em
sida ei oleks juhtunud.

Zinberg. Ja, papi Mõttus, see noormees
on minu õepoeg. Minna otsisin ta
siit üles, et kalle midagi tähtsat
teada anda, nimelt et tema wana
tädi surinud on ja temale wiis tuhat
rubla pärida jättis. (Reinholdile) Ja,
poiss, sinu tädi suri kolme nädala
est.

Zinberg. Paganamõistlik tädi!

Reinhold. Kõrva Mõttus, teie näete
nüüd, et mulle teie raha tarwis ei ole-
gi, kui ma teie tütarit kosida ta-
han.

Mõttus. Ma wiliste teie raha pääle!

Ants. Starandi Ants on veel rik-
kam, emä, mes?

Anu. No seda ma arwan!

Linda. Linuli ma aga ei lähe!

Ants (nutuselt). Enmä, Linda ei taha
minu!

Anu. Ole wait, Ants, ära selleperäst
ikma nakk! Küll tolle tuli taga
tettais!

Reinhold. Kuulge, Mötuse härra, ärge
nüüd nüsujuine päikpäü olge!

Eiberg. Äitelge ilusasti ja, ja asi nüüdi!

Mötus. Ei, ei, ei! Löögu woi wälk mu
siasamasse paika maha, mid oma
last ilma mööda ukma ei soada!

Eiberg. Wana Kangekaelne köänd!

Eiberg. Wotku pagan, selle üle wihast-
ka Kas woi Kohekoridsete witsade wahelt
lõhki!

No 9.

Ensemble.

Mötus. Nüüd küllalt ju! Te jätke kõik
see lära!

Ja katsuge, et saade magama!

Reinhold. Hööd ööd! Ei maksa meil weel
hita ära!

Sul magust unenägu soowin ma!

36.
Linda. Puhkamist sul ragusat,
Unenägu magusad
Paradisist, õnnemoost,
Armastuse õite aist!

Mõtus. Pagan võtku, küllalt saab,
Viha meele segi aia!
Käes varsti kesköö tund,
Soowige nüüd, vaikset und!

Kõik. Käes varsti kesköö tund -
Soowige nüüd vaikset und!

Eiberg. Käs tead, vennas, minul und
ei ole!

Einberg. See tuleb sest, kui vihastad.
mis kole!

Eiberg. Kuid siin on juba nõnda hir-
mus pime,

Einberg. Et nina ära liuda pole ime!

Eiberg ja Einberg. Siis põhku parem
lähem

Ja vara üles tõusime -
Lest kõigil', rahu ööd!

(Eiberg ja Einberg ära majasse)

Kõik. Rahu ööd! Rahu ööd!

Anu. Puhkama läheb võsind keha,

Emme ooga võtkem³⁷ jalwet teha!

Linda. Helde isa, pääl tähtede taga,
Kes meid valvab ilma roial;
Teda hüüab siit inimene väga,
Kingi rahu une öial!

Mötus. Ju kesköö tund!
Hääd und! Hääd und!

Koisk. Helde isa, pääl tähtede taga,
Kes meid valvab ilma roial,
Teda hüüab siis inimene väga:
Kingi rahu une öial!
Rahu öäd! Rahu öäd!

(Mötus, Linda, Anu, Ants, ja Reinhold
majasse, teised tagapoolle äras. - Wake
pääl on täiesti pimedaks läinud. Kau-
gel kuulduv kõnekõmin. Wakeaj.)

W. etendus.

Mõtsa-Märt, pärast Mötus.

Märt (üksi). Jo, siin ole ma jälle! Es-saa
kudagi rahu, wana Mötus peab mulle sel-
gesti ära ütlemä, kas ta lindat mulle annab
wõi mitte. Kui ta sarwe peas wastu tinge-
mä, sis hoidku emmast! (Tahob ümbest maja
ära hüüda.)

38.
Mõtus (tuleb majast). No noh, kes seal
kõnd?

Märt. Või ei tunnegi enam? Mida
ole!

Mõtus. Ah, Märt? No mes sia sis-
weel nõnda õhtu hildä siin ümmär
longid?

Märt. Ma taovis jingä nitskõrd
õge asja selges tetta. Ja taõid esigi,
misperäst.

Mõtus. Ah, Linda pärast rõch? No
saa nüüd õmeti aru, et sellest midagi
võlla ei tule. Ja mida ole päälegi
Linda ära Karandi - Antsule lubanu.
Egas õmeti siu pärast oma sõna murd
ma ei nappa.

Märt. Seda sa oled mulle juba sada
kõrda ütelnü. Aga ma taovis õge seda
põhja tääda, misperäst sia oma tütre
ennembini Karandi - Antsule annad
ku minde?

Mõtus. Toho imet! Kas sis-rana mõtus
oma koolitet tütre vaesle pappile pea
paneme? Aruke põhän. (Ära majasse,

39.
(Wäik, müristamine)

15. etendus.

Mõtse-Märt (ürsi).

Märt. Mes? No ooda! Wõi uhke ku
kalkun oma rahapunga pääle! Leda
ma sulle ii kingi! (Kõwa müriin) Si sa
heldus, küll tule kõwa wananibe ooga!
Oho, aaga see om mulle õnnes! (Wäik
ja müriin) Awitame wälki wähe jerra
ja paneme punatse kuke poadi arjale
kõndma! Hahaha! Ja ku gis-wana
Mõtse-kaukapaad ärd palas, - kes täab,
et mis müüdi ole? Wäik lei palame! Kae-
me, kas tol ütten warandusege ka roa-
sike uhkust küllast maha ii kõrbu!
(Sõla hirmitades ära.)

(Wäik, müriin)

16. etendus.

Zinberg (majast). Ziberg (aknal).

Zinberg. Sõõgu mind sarwik, ii saa magada!
Wiljandi mees magab sängis kui
tõhk! (Kõrge müriin ja wälgu.) Si eh,
säl ülwal on kõwa tüli!

Ziberg (itumb särjivõel aknale). Hüüle,

40.
Tortlane, mis sa saäl väljasteed?
Zinberg: Näh, või sinugi silmalinngid
lahti läinud! Toos on pagana polaar,
tulid välja juhutama.

Ziberg: Äi sa kallid aeg, küll on oga
täna ilmaka!

Zinberg: Kui minu küljeluu kodus kord
õige hoo sisse võtab, siis on kõne palju
kõngem, parelegi lööb veel kobe sisse.
(Hinnus kõuekõrgatus.)

Ziberg: Nüüd löi vist sin ka sisse!

Zinberg: Oli oga ka paras paus!
(Zinbalt hakkab tulekuma tõusma.)

Ziberg: Kas ma ei ütelnud?

Zinberg: Bengalituli hinnata!

Ziberg: Pagana pihtra, kõrtsipood põ-
leb!

Zinberg: Tõesti? Tulise pihtra! Üles! Üles!

Mõlemad: Põleb! Põleb! (Ziberg kaob
aknalt.)

W. etendus.
Reinhold, Linda, Mõtus, Anu, Ants,
parest Ziberg; teiselt poolt Kiwi-
saks, Sepp.

Reinhold. Pood tõesti! (ära.)

Kivisäks. Pood jah!

Linda. Jssand Jumal, pood!

Lepp. Väik om sisse löönud!

Mötus. Apji - pood - kaup - raha puha
söäl! Päästre!

Einberg. Oho, kui midagi waja päästa,
sis liimamees ei puudu! (ära.)

Einberg (majast jookstes). Pea, mina lähen
ka kaasa! (ära.)

(Kõik ära, pääle Mötuse, Anu ja
Antsu. Jõrgmise etenduse ajal jääb ku-
ma järkjärgult väiksemaks.)

B. etendus.

Mötus, Anu, Ants.

Mötus (pingile langetes). Ma ei saa
paigastgi! Jõud otsan! Jssand Jumal,
ku mu warandus tulle jääse, sis ole ma
sant!

Anu. No, see oles tükk! Sis ei wõi ma
Lindat omale minijas küll wõtta.

Mötus (pahaselt). Mis sa söäl looad!
Asi om ju kindlasti ära tetku!

Ants. Ja ku ma Lindat ei saa, sis

nakkave tõse noarima!

Anu. Egois Arandi Anu poig san-
di tütarit ei või rötta.

Mõtus. Oh sa väimane raisk! Kas nõnda
kaud saigi sinu sõprust?

19. etendus.

Linda, Reinhold, Skivisaks - Mõtsa - Märt,
Keda teised vägisi noarvad, mehed ja
naased, Kõige väimaks Binberg ja Biberg.
õndised.

Linda (isa juurde rutates). Väene isa,
ära liiga kurwasta! Mis on, see on!

Mõtus. Lis-otson puha! Lant!

Linda. Jsa, meie võime ju tööd teha!

Kõik lähel veel hästi!

Mõtus. Min armas laps!

(Koor ilmub.)

№ 10. Ensemble ja Koor.

Koor. Hoidke, et ei pääseks tema
Mie käest nüüd päänemine,
Kes kuija sünnitas
ja tule sünnitas!

Reinhold. Su katsed on asjata, ei sa
pääse nüüd!

Alatu kelm! ^{T.P.} Last selge süüd!

Mõtus. Kuis juhtus see,
Mull' äelge selgesti!

Linda, Anu, Ants. Mis näeme?!

See Mõtsa-Märt on see küll rististi!

Reinhold. See alatu karvitas pimedat ööd,
Et ära teha siin hirmsat tööd!
Kui te poodi see tuld nägin ma,
Päält välja tuli ta!

Kui käes ta oli, tunnistas,
Et ta tule sütitas!

Koor. Ja, ja, ta ise tunnistas,
Et tema tule sütitas!

Märt. Na ja, nii on, ei salga ma,
Mis võiks see mulle nüüd aidata!
Mind viha viis hirmsa teole,
Tasuda kohtsin siis temale!

Koor. Hoidke, et ei pääseks tema
Meie käest nüüd põgenema!
Kes kurja sünnitas
Ja tule sütitas!
Nüüd läheb vangjate
Kõlle istuma!

(Märt rüüakse ära.)

Mõtus. Hilde Junnal taeva sees,
Nüüd ma olen kerjus mees!
Poodi kaup kõik mul tulesse jäi,
Rahagi tuli ära söi!

(Einberg ja Eiberg ilmuvad. Esimesel
kost kaenlas, toetab ennast Eibergi na-
jale, näga ja käed natuke tahmased.)
Eiberg. Poelamaa veel kadunud pole!

(Einbergi pääle noivadates.)
Aga see söi küll kõrvida!

Einberg. Armsad hingid, küll on kole
Luitsus nõnda praadida!

Koor. Toho pagan, vaatre meest,
Jutustage, taeva eest!

Eiberg. Partu mees, see julgelt tulle rippus,
Üks minut veel, süs-ots-oleksgi!

Einberg. Nagu vorst sääl suitsu sees ta
rippus,

Kuid sellest linnamees ei hooligi!
Nüüd rana Mõtus, vaatre süa,
See kost teil tuttav vististi,
Wast tahate ta tuppa rüüa,
Kui rõärtust on tal rõhegi!

Mõtus. Kost on terve, rikkumada,

45
Omm om ärraräärimada!
Sellen kastin kikk nu raha
oli panta luku toha!

(Wõtob taskust wõtma, awab ärewalt Kastis)

Jassand oli armulik,
Tema abi imelik!

Kikk nu raha terve weel -
Roõmsas loõib nüüd jälle meel!

(Annab kasti Linda kätte, kes ta majasse
wiib ja ise koke jälle wälja tuleb.)

Anu (rääkides). Ants, no nüüd saad
sa ometi temoi wäimehes!

Mõtus. See julge, wõhwa linna mees
Lõis majas tule sees,
Tõ kasti wälja tõi
Ja ise tules haiget sai!

Eiberji. Tõsi, tema oli see,
Kes läks julgelt tulesse!
Tõhate weel jonnida
Ja linna mehi põlata?!

Mõtus. Ma ära tunne nüüd,
Et miul oli süüd!
Tõ ärge wiha kandke
Ja mulle andes andke!

46.
Zinberg: Ei riha kannu me,
Sui mõistlik olite
Ja oma lohke lindakse
Mu sõbra õepojal' annate!

Linda: Jsa, isa!

Zinberg: Oelge ja!
Egois jonnist ju keegi kassu saad!
Mõtus (Reinholdi ja Linda käsa ühendades):

Mis saäl tetä?

Om ju nätä!

Mu peräst olgu, ja"!

Hoos: Hurrah! Hurrah! Mis tänaweel
ei näe!

Nüüd rõõmsad pulmad warsti
nendel käel

Nüüd rõõmsad pulmad warsti käe!

Ants (nuttes): Kas näed, emä, nüüd ei
saa ma lindat õueti!

Anu: Noh, olgu pääle, Antsuke, sid
saa mõne tõse, parembi weel. Ega
Linda ei kõlbagi sulle, ta om liiga tark.
Sid pead naise saama, kes weel rumal-
lemb om, ku sa esi!

Mõtus. Hull olli ma ka mõistmata!
47.
Ühtsiks on ju, kas maa või
linnainees,

See aga õige süda tüksub sees!
Ziberg. Kas mullk või setu süält poolt
Pippi raja,
Nad Eesti mehed juha on!

Zinberg. Neid põlata ei ole ühtgi raja,
Sest kaduma peab Eesti jonn!

Linda. Naisamoti kui meie vaprad
mehed,
Ka naised tahtvad mõelda!

Ann. Kui torm ehk ära jillab mõned
lehed,

Ei tüvesid ka liiguta!

Reinhold. Üks-Eestimaa! Üks isamaa!

Ei tunne rahet ialgi!

Üks-Eestimaa! Üks isamaa!

Nü jääb ta olati!

Koor. Üks-Eestimaa jne.

Ziberg. Kui peaks sõudma kord vast
hädä laene

Meil üle võimä Eestimaa —

Einberg. Süs platsi kõik, kas olgu
sant või waene,
Me kallist wõra kaitsma!

Mõtus. Kui ühes meeles iska kokku
jõuame,
Kes meid süs wõib siit kõiguta?
Me igast tuisust kindlalt läbi
läuame

Ja paika saame pidama!
Reinhold. üks Eestimaa jne.
Hoor. üks Eestimaa jne.

Lõpp.
